

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การขึ้นมาให้เกิด ไซยาซีติฟายและแคลลัสของมะเขือ Solanum laciniatum Ait. และ S. torvum Sw. ในอาหารสังเคราะห์

ชื่อผู้เขียน

ว่าที่ร้อยตรี สกนธิ อติพูนกุล

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

อ.ดร. อารยา จิตเลสียร

ประธานกรรมการ

ผศ. ดร. พินิจ อาภาวัชรอมร

กรรมการ

อ. ถวัติ พิรพันธ์ศาลา

กรรมการ

นักคณิต

การศึกษาครั้งนี้ได้นำเอาส่วนต่าง ๆ ของพืชคือ ใน ลำต้น และราก ที่ได้จากการเพาะเมล็ด S. laciniatum และ S. torvum ใน medium M.S. (1962) มาเลี้ยงให้เกิดแคลลัสใน medium S.H. 1 และ M.S. 1 และใน medium M.S. 1 ที่เติม cholesterol ในระดับความเข้มข้น 0 300 500 700 และ 900 มก./ล จนแคลลัส มีอายุ 4 6 และ 8 สัปดาห์ นำแคลลัสมาศึกษาการเจริญเติบโต และวิเคราะห์ปริมาณสาร solasodine

จากการศึกษาพบว่า ส่วนต่าง ๆ ของพืชทั้งสองชนิดสามารถเจริญเป็นแคลลัส ได้ใน medium ต่าง ๆ ลักษณะของแคลลัสที่พบจะมี 2 แบบคือ แบบ friable และแบบ compact โดยแคลลัสที่ได้จาก medium S.H. 1 ส่วนใหญ่จะเป็นแบบ compact แต่ใน M.S. 1 จะเป็นแบบ friable และพบว่าความเข้มข้นของ cholesterol มีผลทำให้ แคลลัสส่วนใหญ่มีลักษณะ compact มากกว่า friable ในพืช S. laciniatum แคลลัสที่ได้จาก medium ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงกล้ายเป็น root hair และ root พบว่า

ความเข้มข้น cholesterol มาก เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงจะลดลง แต่ในพืช S. torvum แคลลัสที่ได้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเป็น root hair หรือ root

นอกจากนี้ ยังพบว่าความเข้มข้นของ cholesterol มีผลต่อการเจริญและ การผลิตสาร solasodine ของแคลลัสในพืช Solanum ทั้งสองชนิด แคลลัสที่ได้จากใน ลำต้น และรากใน medium M.S.1 + ch.900 และ M.S.1 + ch.700 mg./l ในพืช Solanum ทั้งสองชนิดจะมีการเจริญของแคลลัสและการผลิตสาร solasodine สูงที่สุด รองลงมาคือ M.S.1 + ch.500 M.S.1 + ch.300 mg./l และ M.S.1 ส่วนใน medium M.S.1 และ S.H.1 จะมีผลต่อการเจริญของแคลลัสและการผลิตสาร solasodine ไม่แตกต่างกัน

แคลลัสที่ได้จากลำต้นของพืช S. laciniatum เมื่ออายุ 6 สัปดาห์ ใน medium M.S.1 + ch.900 mg./l จะผลิตสาร solasodine ได้มากที่สุดคือ 0.173 % ของน้ำหนักทั้งของแคลลัส ส่วนในพืช S. torvum แคลลัสที่ได้จากลำต้นเมื่ออายุ 8 สัปดาห์ ใน medium M.S.1 + ch.900 mg./l จะผลิตสาร solasodine ได้มากสุด คือ 0.108 % ของน้ำหนักของแคลลัส

Thesis Title   In Vitro Induction of Solasodine and Callus Development of Solanum laciniatum Ait. and S. torvum Sw.
Author   Cadetnd Lieutenant Sakon Atipayakul
M.S.   Biology
Examining Committee :

Lecturer Dr.Araya	Jatisatiern	Chairman
Assist.Prof.Dr.Pimchai	Apavatjrut	Member
Lecturer Yuwadee	Peerapornpisal	Member

Abstract

Leaf, stem and root explants of S. laciniatum and S. torvum seedlings raised from seed in M.S. (1962) medium were cultured onto S.H.1 and M.S.1 media containing various concentrations of cholesterol i.e. 0 300 500 700 and 900 mg/l. The growth of calli was studied and the concentration of glycoalkaloid solasodine in the calli was measured after 4, 6 and 8 weeks.

Explants from all parts of S. laciniatum and S. torvum formed calli in all media. Two forms of callus, friable and compact could be distinguished. Most calli cultured in the S.H.1 medium were compact whereas those growth on the M.S.1 medium were friable. Cholesterol caused the calli to be compact. Calli of S. laciniatum from all media differentiated into roots or root hairs especially in low cholesterol media. Calli of S. torvum did not differentiate into roots or root hairs.

1

Variation in the concentration of cholesterol in the media affected callus growth and solasodine production in both species. Calli from both Solanum spp. had the highest yield of solasodine in M.S.1 medium + 900 mg cholesterol/l whereas solasodine production decreased as cholesterol concentration in the medium decreased. There was no difference in growth and solasodine between calli grown on M.S.1 and S.H.1 media.

The highest yield of solasodine at 0.173 % dry weight was obtained from S. laciniatum stem-derived callus cultured on medium M.S. 1 + 900 mg cholesterol/l after 6 weeks. For S. torvum, 8 week old calli from stem callus cultured on the same medium produced the highest yield of solasodine at 0.108 % dry weight.